

Kazalo

Dr. Marjan Odar

Uvodnik

Editorial

Maja Milosavljevic

Kako ravnati s tveganjem prevare pri notranji reviziji

How to Deal with Fraud Risk in Internal Audit Practice

Matjaž Pušnik

Možnosti za digitalno transformacijo notranjerevizijske dejavnosti

Internal Audit function digital transformation opportunities

Tina Toman Pfajfar

Novosti pri pravilih notranjega revidiranja

New Pronouncements in Internal Auditing

Boris Tušek

Notranja revizija za novo dobo: izzivi in priložnosti v digitalnem gospodarstvu ter pobude za varovanje okolja, družbeno odgovornost in upravljanje (ODU)

Internal Audit for the New Era: Challenges and Opportunities in the Digital Economy and ESG Initiatives

Mag. Aleksandra Heinzer

Odškodnine in DDV

The VAT treatment of compensation payments

Iz prakse za prakso

Notranja revizija področja upravljanja neprekinjenega poslovanja

Knjiženje solidarnostnega prispevka delodajalcev po ZIUOPZP-ju

Računovodsko izkazovanje kratkoročnih depozitov

Odlog ugotavljanja dohodninske obveznosti pri oddelitvah

Varnostno kopiranje podatkov

Maja Milosavljevic

Kako ravnati s tveganjem prevare pri notranji reviziji

How to Deal with Fraud Risk in Internal Audit Practice

POVZETEK • Revizija tveganja prevar je naloga vsakega notranjega revizorja. Postavlja pa se vprašanje, kako to narediti v vsakdanji praksi. V članku so praktični primeri o tem, kako revidirati tveganje prevare, začenši z zahtevami mednarodnih standardov za poklicno prakso notranjega revidiranja, organizacijskimi vidiki, ki jih je treba upoštevati, možnimi viri podatkov in pogostimi vrstami prevar, ki bi jih lahko upoštevali pri reviziji. Ti vidiki bi lahko zagotovili trdno osnovo za revidiranje tveganja prevare ne glede na panogo, velikost in strukturo konkretne organizacije.

Ključne besede • prevara, kontrole, revizija, kultura, tveganje

SUMMARY • Auditing fraud risk is a task of every internal auditor. However, it is a question how to do that in everyday practice. This article gives practical examples on how to audit fraud risk, starting from the requirements of International Standards of the professional practice in internal auditing, organizational aspects that should be taken into consideration, possible data sources and common types of fraud that could be considered in such an audit. These aspects could provide a solid basis for auditing fraud risk regardless of industry, size and structure of a concrete organization.

Key words • fraud, controls, audit, culture, risk

Matjaž Pušnik

Možnosti za digitalno transformacijo notranjerevizijske dejavnosti

Internal Audit function digital transformation opportunities

POVZETEK • Digitalna transformacija lahko zelo vpliva na vlogo in delo notranje revizije danes in v prihodnosti. Digitalizacija se osredotoča na uporabo sodobnih tehnologij, kot so avtomatizacija, strojno učenje in umetna inteligenca, za izboljšanje procesov in učinkovitosti revizije kot poslovne dejavnosti. To omogoča organizacijam, da optimizirajo svoje procese, zmanjšajo stroške ter povečajo kakovost produktov in storitev. Ena od ključnih tehnologij, ki vpliva na revizijo, je robotska avtomatizacija procesov (RPA). Ta omogoča avtomatizacijo ponavljajočih se rutinskih nalog, kar pripomore k večji učinkovitosti revizijskih procesov. Na primer, RPA lahko avtomatizira pripravo podatkov za analizo, redne preglede kontrol, analizo podatkov in pripravo poročil. Poleg tega napovedne analize (Predictive Analysis – PA) in umetna inteligenca (AI oziroma UI) omogočajo boljše razumevanje podatkov in odkrivanje vzorcev, kar je ključno pri prepoznavanju tveganj, goljufij in analizi obnašanja strank ter drugih deležnikov. Digitalna transformacija revizije se ne omejuje le na uporabo tehnologij, ampak tudi na uporabo eksogenih podatkov, primerjalne analize, procesno rudarjenje in druge pristope za izboljšanje kakovosti in dodane vrednosti revizije. Za uspešno digitalno transformacijo revizije je ključno, da imajo organizacije izkušene zaposlene, ki razumejo tehnologijo in potrebe revizije. Digitalizacija omogoča večjo učinkovitost revizije, zmanjšanje stroškov in večjo natančnost, kar lahko koristi organizacijam tako sedaj kot tudi v prihodnosti.

Ključne besede • digitalizacija, digitalna transformacija, revizija, notranja revizija digitalne tehnologije, robotska avtomatizacija procesov, napovedna analitika, umetna inteligenca

SUMMARY • Digital transformation can have a major impact on the role and work of internal audit today and in the future. Digitalisation focuses on the use of modern technologies such as automation, machine learning and artificial intelligence to improve the processes and efficiency of audit as a business function. This enables organisations to optimise their operations, reduce costs and increase the quality of products and services. One of the key technologies impacting audit is Robotic Process Automation (RPA). RPA enables the automation of repetitive routine tasks, which helps to increase the efficiency of audit processes. For example, RPA can automate the preparation of data for analysis, periodic reviews of controls, data analysis and report preparation. In addition, Predictive Analysis (PA) and Artificial Intelligence (AI) allow us better data understanding and pattern detection,

which is key in identifying risks, fraud and customer analysis and other customer behaviour. The digital transformation of the audit is not limited to the use of technology, but also includes the use of exogenous data, benchmarking, process mining and other approaches to improve the quality and added value of the audit. For a successful digital audit transformation, it is crucial that organisations have experienced staff who understand the technology and the needs of audit. Digitalisation enables greater audit efficiency, cost reduction and accuracy, which can benefit organisations both now and in the future.

Key words • *digitalization, digital transformation, audit, internal audit of digital technology, robotic process automation, predictive analysis, artificial intelligence*

Tina Toman Pfajfar

Novosti pri pravilih notranjega revidiranja

New Pronouncements in Internal Auditing

POVZETEK • V članku so predstavljene novosti pri pravilih notranjega revidiranja iz Hierarhije pravil notranjega revidiranja, med drugim tudi dodatno navodilo Revidiranja upravljanja omrežij in omrežno komuniciranje.

Ključne besede • notranja revizija, pregled novih pravil, Hierarhija pravil notranjega revidiranja, Mednarodni okvir strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, dodatna navodila, COSO

SUMMARY • This article presents an overview of new pronouncements for the Internal Auditing within the Hierarchy of Internal Auditing Rules, including Auditing Network and Communications Management.

Key words • internal audit, overview of new pronouncements, hierarchy of internal auditing rules, International Professional Practice Framework, supplemental guidance, COSO

Boris Tušek

Notranja revizija za novo dobo: izzivi in priložnosti v digitalnem gospodarstvu ter pobude za varovanje okolja, družbeno odgovornost in upravljanje (ODU)

Internal Audit for the New Era: Challenges and Opportunities in the Digital Economy and ESG Initiatives

POVZETEK • V današnjih zapletenih in dinamičnih pogojih poslovanja so v svetovnem merilu še posebej poudarjena pričakovanja do notranjerevizijske dejavnosti v smislu njenega dejavnega vključevanja v dodajanje vrednosti podjetju, predvsem z generiranjem informacij, potrebnih za prepoznavanje, razumevanje in ocenjevanje novih in vedno večjih strateških in operativnih tveganj, ter v smislu implementacije in nenehnega izboljševanja notranjih kontrol. Sčasoma se je notranja revizija v podjetju razvila v proaktivno službo, ki s svojim delovanjem in rezultati dajanja zagotovil, svetovanja in vpogledov zadovoljuje informacijske potrebe najrazličnejših uporabnikov, od uprave, nadzornega sveta in revizijske komisije do linijskih in operativnih vodij, zunanjih revizorjev, regulatorjev in drugih zainteresiranih deležnikov. Obremenitev notranjih revizorjev se povečuje zaradi hitrega vstopanja v novo fazo delovanja, v kateri se morajo odzivati na vplive globalnih gospodarskih in družbenih sprememb ter predvsem pospešenega razvoja informacijsko-komunikacijskih tehnologij in digitalne transformacije poslovanja. Intenzivna uporaba digitalne tehnologije prinaša številne korenite spremembe poslovnih modelov, strategij podjetij na vseh ravneh, organizacijske strukture, poslovnih procesov in njihove prilagoditve digitalni dobi. Glede na namen, cilje in naravo notranjerevizijske dejavnosti kot notranjega nadzornega mehanizma upravljanja podjetja se v dobi digitalne transformacije poslovanja notranja revizija sooča s številnimi izzivi. Po eni strani informacijsko-komunikacijske tehnologije vplivajo na digitalno preobrazbo poslovanja podjetja, tako da korenito spreminjajo predmet in subjekt notranjega revidiranja. Po drugi strani pa nove tehnologije korenito spreminjajo organizacijske, upravljalvske in metodološke vidike, v okviru katerih je notranjerevizijska dejavnost doslej tradicionalno delovala. To pomeni, da se mora sama notranjerevizijska dejavnost digitalno preoblikovati in prilagoditi dobi digitalnega gospodarstva. Vendar pa se to ne zgodi samo od sebe – gre za zapleten proces prilagajanja obstoječega strokovnega delovanja

notranjih revizorjev novim pogojem in okoliščinam. V tem kontekstu pričujoči članek obravnava kritične izzive notranje revizije v digitalnem gospodarstvu. V zadnjih nekaj letih so bila v središču zanimanja številnih organizacij, regulatorjev in raznih deležnikov vprašanja trajnosti ter okolja, družbe in upravljanja (ODU). Vedno večje zanimanje za varovanje okolja, družbeno odgovornost in upravljanje izhaja iz boljše ozaveščenosti in pričakovanj, da bi vloženi trud lahko prinesel številne posebne koristi in pozitivne učinke za organizacijo, trge, družbo in naš planet. V tem duhu je vključevanje ODU-ja v upravljanje podjetij vseprisoten in prevladujoč proces, ki predstavlja nove in svetovne izzive v današnjih pogojih poslovanja in gospodarjenja. Globalne pobude za varovanje okolja, družbeno odgovornost in upravljanje se v zadnjem času ukvarjajo z oblikovanjem ustreznih regulatornih okvirov, razvojem enotnih standardov poročanja o ODU-ju, merjenjem ocen in kazalnikov ODU, z upravljanjem tveganj ODU-ja itd. Hkrati se te pobude med seboj dopolnjujejo ter usmerjajo na pričakovanja, izzive, priložnosti, nove vloge, naloge in preoblikovanje tradicionalnih nadzornih mehanizmov upravljanja podjetij, prilagojenih pobudam in programom za okolje, družbo in upravljanje. Zato ta prispevek poleg tradicionalnih vlog notranjerevizijske dejavnosti kot notranjega nadzornega mehanizma upravljanja podjetij obravnava izzive in priložnosti za notranjerevizijsko dejavnost kot ključno pri vzpostavljanju strukture upravljanja, ki bo sposobna učinkovito izvajati pobude in strategije za okolje, družbo in upravljanje.

Ključne besede • *notranjerevizijska dejavnost, digitalne tehnologije, informacijske in komunikacijske tehnologije, okoljsko, družbeno in korporativno upravljanje (ODU), poročanje o varovanju okolja, družbeni odgovornosti in upravljanju*

SUMMARY • *In today's complex and dynamic business conditions, the expectations of the internal audit function in terms of its active involvement in adding value to the company, primarily by generating information necessary for the identification, understanding and assessment of new and growing strategic and operational risks and the implementation and advancement of continuous improvement of internal controls, today they are especially emphasized globally. Over time, internal audit has developed into a proactive function in the company, which, with its activities and results of assurance engagements, consulting engagements and insights, meets the information needs of a wide range of users, from the board of directors, supervisory board, audit committee, line and operational management, external auditors, regulators, and other stakeholders.*

The burden on internal auditors is increasing due to the speed of entry into a new phase of activity in which they must respond to the impacts of global economic and social changes and, mainly, the accelerated development of information and communication technologies and the digital transformation of business operations. The intensive application of digital technology brings numerous radical changes to business models, company strategies at all levels,

organizational structure, business processes and their adaptation to the digital era. Considering the purpose, objectives, and nature of the internal audit function as an internal supervisory mechanism of corporate governance, the challenges of internal audit in the era of digital business transformation are multiple. On the one side, information and communication technologies affect the digital transformation of company operations by radically changing the object and subject of internal auditing. On the other side, new technologies radically change the organizational, management and methodological aspects within which the internal audit function has traditionally operated until now. This means that the internal audit function itself must digitally transform and adapt to the digital economy era. However, this does not come by itself but is a complex process of adapting the existing professional engagement of internal auditors to new conditions and circumstances. In this context, this paper deals with the critical challenges of internal audit in the digital economy. During the last few years, sustainability and ESG issues, i.e., environmental, social, and governance questions, have been the focus of interest of numerous organizations, regulators, and various stakeholders. Enlarged interest in ESG comes from greater awareness and expectations that the effort invested could result in multiple specific benefits and positive effects on the organization, markets, society, and our planet. In that context, integrating ESG into corporate governance is an omnipresent and dominant process, representing recent and global matters in today's business and economic conditions. Recent global ESG initiatives deal with designing appropriate regulatory frameworks, developing single ESG reporting standards, measuring ESG ratings and indicators, managing ESG risks, etc. At the same time, those initiatives complement each other and focus on the expectations, challenges, chances, new roles, tasks, and transformation of traditional supervisory corporate governance mechanisms adjusted with ESG initiatives and programs. Related to this, next to the traditional roles of the internal audit function as internal supervisory corporate governance mechanisms, this paper elaborates on challenges and opportunities for the internal audit function as crucial participants in the process of establishing a corporate governance structure that will be able to implement ESG initiatives and strategies effectively.

Key words • *internal audit function, digital technologies, information and communication technologies, ESG management, ESG reporting*

Mag. Aleksandra Heinzer

Odškodnine in DDV

The VAT treatment of compensation payments

POVZETEK • *Odškodnine se z vidika DDV-ja v praksi velikokrat nedosledno obravnavajo le na podlagi poimenovanja. Za pravilno opredelitev posledic glede DDV-ja je pomembno, da se v posameznem primeru ugotovi, ali gre za obdavčljivo transakcijo ali ne. Transakcija je obdavčljiva, če med dobavo blaga oziroma opravljanjem storitev in plačilom, ki ga je davčni zavezanec dejansko prejel, obstaja neposredna zveza. Zato je treba poznati elemente obdavčljivosti, njihovo prisotnost pa preveriti v vsakem primeru posebej. Če se ugotovi, da gre za odškodnino, ki je obdavčljiva in tako predmet DDV-ja, je treba za tako transakcijo praviloma izdati račun. Kompleksnost področja se odraža v evropski sodni praksi, v kateri je precej specifičnih primerov, zato je treba biti pri njihovi uporabi v praksi previden. V prispevku so povzeta razsodila s področij pavšalnih nadomestil za škodo, plačil za dobave, ki niso prevzete oziroma koriščene, za neupravičeno porabo elektrike, čezmerno uživanje storitev in pogodbene kazni za enostransko prekinitev pogodbe. Trenutna vsebina PZDDV-ja je v delu, ki se nanaša na odškodnine, precej smela in davčne zavezanca lahko odvrne od poglobljene analize vrste posamezne transakcije, ki je potrebna za pravilno obravnavo odškodnin glede DDV-ja.*

Ključne besede • *odškodnine, pogodbene kazni, nadomestila, obdavčljive transakcije, odpoved pogodbe, preklic naročila, letalske vozovnice, are*

SUMMARY • *The VAT treatment of compensation payments is often inconsistently carried out in practice based solely on their naming. For the correct determination of VAT consequences, it is important to determine in each case whether it is a taxable transaction or not. A transaction is taxable if there is a direct link between the supply of goods or render of services and the payment that the taxable person has actually received. For this purpose, it is necessary to be familiar with the elements of taxability and to check their presence in each case separately. The complexity of the field is reflected in ECJ cases, which cover quite specific situations, so judgments should be used cautiously in practice. The article summarizes rulings on lump sum compensations for damage, payments for supplies not taken over or used, unauthorized use of electricity, excessive use of services and contractual penalties for unilateral termination of a contract. The current content of the Regulations on the implementation of value added tax Act is quite bold in the part relating to VAT treatment of compensation payments, which could deter taxpayers*

from a detailed analysis of the type of individual transaction, which is necessary for the correct VAT treatment.

Key words • *compensation payments, contractual penalties, remunerations, taxability, taxable transactions, contract cancellation, order cancellation, plane tickets, deposits*